

Objasnenje Vijeća: Stajalište Vijeća (EU) br. 4/2017 u prvom čitanju s ciljem donošenja Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima

(2017/C 184/02)

I. UVOD

Komisija je 12. srpnja 2012. predstavila Prijedlog ⁽¹⁾ direktive o zaštiti financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima.

Vijeće je 8. lipnja 2013. ⁽²⁾ postiglo dogovor o općem pristupu i time je predsjedništvu dalo mandat za početak trijaloga s Europskim parlamentom.

Europski parlament usvojio je mišljenje o Nacrtu direktive u prvom čitanju 16. travnja 2014. ⁽³⁾

Europski parlament, na razini Odbora za proračunski nadzor (CONT) i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE), potvrdio je dogovor o kompromisnom tekstu koji je rezultat pregovora u okviru trijaloga 12. siječnja 2017.

Na sastanku održanom 7. veljače 2017. Vijeće je postiglo politički dogovor o Nacrtu direktive. Vijeće je 25. travnja 2017. usvojilo svoje stajalište u prvom čitanju, koje je u potpunosti usklađeno s kompromisnim tekstom o direktivi kako je dogovoren tijekom neformalnih pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta.

II. CILJ PRIJEDLOGA

Cilj je Nacrta direktive uspostaviti minimalna pravila u odnosu na definiciju kaznenih djela i sankcija u području borbe protiv prijevara i drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, s ciljem djelotvorna doprinošenja snažnijoj zaštiti od kriminala koji utječe na te financijske interese, u skladu s pravnom stečevinom Unije u tom području. U odnosu na Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽⁴⁾ direktivom, koja će zamijeniti Konvenciju za države članice obvezane tom direktivom, osigurat će se stroža pravila o nizu važnih pitanja, posebno u pogledu sustava sankcija.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

A. Opće napomene

Na osnovi Komisijina Prijedloga direktive Europski parlament i Vijeće vodili su neformalne pregovore s ciljem postizanja političkog dogovora. Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava kompromis postignut između dvaju suzakonodavaca uz pomoć Europske komisije. U tom kontekstu upućivanja na stajalište Vijeća u prvom čitanju trebalo bi tumačiti kao upućivanja na kompromis postignut u okviru trijaloga.

U stajalištu Vijeća u prvom čitanju zadržani su ciljevi Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽⁵⁾ i prijedloga Komisije. U tekstu Nacrta direktive sadržana je jasnija i detaljnija odredba o mnogim pitanjima navedenima u Konvenciji te su uvedene potpuno nove odredbe, na primjer o razdobljima zastare.

B. Pravna osnova

Komisijin prijedlog temelji se na članku 325. stavku 4. UFEU-a. Međutim, suzakonodavci su se složili da su članak 83. stavak 1. i članak 83. stavak 2. UFEU-a isključive pravne osnove za uspostavu minimalnih pravila u odnosu na kaznena djela i sankcije, među ostalim u odnosu na kaznena djela u području borbe protiv prijevara koja utječe na financijske interese Unije. Stoga će se direktiva donijeti na temelju članka 83. stavka 2. UFEU-a.

Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni te direktive. Irska je odlučila sudjelovati u direktivi. Ujedinjena Kraljevina i Danska ne sudjeluju u donošenju te direktive te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.

⁽¹⁾ 12683/12

⁽²⁾ 10729/13

⁽³⁾ 9024/14

⁽⁴⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 48.

⁽⁵⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 48.

C. Ključna pitanja politika

1. Definicija financijskih interesa Unije i područje primjene direktive

U članku 2. direktive navodi se definicija financijskih interesa Unije. U općem pristupu Vijeća predloženo je isključiti sva kaznena djela protiv zajedničkog sustava poreza na dodanu vrijednost (PDV), koja će *a priori* biti obuhvaćena definicijom, iz područja primjene direktive. Nakon pregovora s Parlamentom kaznena djela protiv zajedničkog sustava PDV-a konačno su unesena u direktivu. U članak 3. dodana je posebna definicija prijevare u vezi s prihodima koji proizlaze iz PDV-a. Međutim, područje primjene direktive ograničeno je, s obzirom na to da će se direktiva primjenjivati samo u slučaju teških kaznenih djela. Kaznena djela smatraju se teškima ako su povezana s državnim područjem dviju ili više država članica i ako uključuju ukupnu štetu od najmanje 10 milijuna EUR.

2. Definicija kaznenih djela

U članku 3. navodi se definicija kaznenih djela obuhvaćenih tom direktivom. Definicije prijevare i davanja i primanja mita neznatno su ažurirane i uglavnom su u skladu s definicijama iz Konvencije i njezinih protokola. Uvedeno je i novo kazneno djelo, pronevjera, koja se odnosi na postupanje javnih službenika koje ne predstavlja prijevare u užem smislu.

3. Sankcije za fizičke osobe

Stajalištem Vijeća u prvom čitanju utvrđuje se niz pravila o minimalnim sankcijama za fizičke osobe iz članka 7. U odnosu na Konvenciju tim se pravilima uvode nova detaljna pravila o razini sankcija. Kaznena djela kojima je uzrokovana znatna šteta ili je stečena znatna korist kažnjavat će se strože, tj. najvećom kaznom od najmanje četiri godine zatvora.

4. Zastara

Konvencija nije sadržavala izričita pravila o zastari. Naime, direktivom se u članku 12. uvode prva detaljna obvezujuća pravila o zastari u kaznenom pravu Unije. Države članice dužne su osigurati da se razdobljem zastare tijelima kaznenog progona omogućava dovoljno vremena za učinkovito rješavanje kaznenih djela te se predviđa minimalno razdoblje zastare u trajanju od najmanje pet godina u slučaju teških kaznenih djela. Ujedno je uvedeno i pravilo o zastari za izvršenje kazni.

5. Suradnja između država članica, Europske komisije i agencija te Revizorskog suda

Člankom 15. uvode se nova pravila o obvezi država članica, nekih agencija kao što su Eurojust i Komisija da, u okviru svojih nadležnosti, surađuju u borbi protiv kaznenih djela iz direktive. Uvedena je i obveza Revizorskog suda i drugih tijela za reviziju da obavješćuju o relevantnim činjenicama.

IV. ZAKLJUČAK

Stajalište Vijeća u prvom čitanju odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta, uz pomoć Komisije. Odobranjem stajališta Vijeća u prvom čitanju bez izmjena Europski parlament, zajedno s Vijećem, uspostavlja direktivu.
